

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2942/23
13.6.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Радмиле Радић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Весна Јовановић, адвокат из Лајковца, Улица кнеза Милоша број 26, против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Милан Париповић, адвокат из Уба, Улица краља Петра I ослободиоца број 37, ради утврђења, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Основног суда у Убу П 686/22 од 16.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 13.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Убу П 686/22 од 16.03.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да је апсолутно ништаво и да не производи дејство поравнање које је закључено код Основног суда у Убу Р1 36/19 од 18.10.2019. године између тужиоца и туженог ББ из ... у делу изреке под тачком II, која се односи на к.п.бр...., шума у пов.од 0.77,60 ха КО ..., као и тужбени захтев истог тужиоца којим је тражио да се утврди да је, по основу одржаја и наслеђа иза свог оца пок.ВВ, стекао право својине са уделом од 3000/7760 на к.п.бр...., шума III класе у пов.од 0.77,60 ха КО ... (део те парцеле до ... из ...), што би тужени ББ из ..., као књижни власник – наследник продавца пок.ГГ из ..., био дужан признати и дозволити да тужилац наведено право својине у поменутом обиму, упише у јавним књигама. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован евентуални тужбени захтев тужиоца, којим је тражио поништај поравнања, које је закључено код Основног суда у Убу Р1 36/19 од 18.10.2019. године

између поменутог тужиоца и туженог ББ из ... у делу изреке под тачком II која се односи на к.п.бр...., шума у пов.од 0.77,60 ха КО Ставом трећим обавезан је тужилац да туженом на име парничних трошкова овог спора плати 47.200,00 динара у року од 15 дана по пријему преписа пресуде.

Против наведене пресуде благовремено ја жалбу изјавио тужилац, побијајући је из свих разлога предвиђених одредбом чл.373 став 1 Закона о парничном поступку. Трошкове другостепеног поступка је тражио.

Тужени је одговорио на жалбу тужиоца благовремено. Трошкове другостепеног поступка није тражио.

Испитујући правилност пресуде на основу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку-ЗПП ("Службени гласник РС" бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон), Апелациони суд је оценио да жалба тужиоца није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а жалбом се не указује на другу битну повреду одредаба парничног поступка која би била од утицаја на законитост и правилност ожалбене одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је, као законски наследник свога оца и сада његов једини правни следбеник, моментом смрти оца, дакле још 19.06.1996. године, постао сувласник са уделом од 1/2, између осталог, и на неспорној површини од 30 ари, као делу предметне к.п.бр.... шума која има укупну површину од 0.77,60 ха, а коју површину је његов отац - неспорно, стекао по основу уговора о купопродаји закљученог 16.02.1979. године. Током поступка деобе, дана 23.04.2019. године, преминуо је брат тужиоца, сада пок.ДД, кога је као једини наследник наследио тужилац решењем од 17.07.2019. године, те је тужилац моментом смрти свог брата постао у целости власник исте површине земљишта. Са друге стране, моментом смрти правног претходника странака у спору ГГ, 05.11.2002. године, парничне странке су постале његови наследници на непокретностима наведеним у оставинском решењу О број 632/15 од 22.11.2015. године, заједно са сада пок.ДД, чији удео од 1/6 на праву на непокретностима је такође наследио овде тужилац, моментом смрти оставиоца ДД. Како је предлог за деобу поднет дана 12.02.2019. године, а поравнање чије се утврђење ништавости, односно (евентуалним захтевом) поништај тражи, закључено 18.10.2019. године, то је првостепени суд утврдио да су у време закључења овог поравнања лица која су га закључила - странке у овом спору били сувласници са уделима од по 1/3 (тужилац), односно 2/3 (тужени), на непокретностима које су биле предмет расправе заоставштине њиховог правног претходника ГГ, међу којима је и део од к.п.... у површини од 0,47,66 ха, али је утврдио и то да је тада тужилац био власник и преосталог дела те парцеле у површини од 0,30,00 ха, тако да су приликом закључења поравнања слободно могли располагати поменутом имовином, чији су власници постали по основу наслеђивања. Овакав закључак првостепени суд је засновао на чињеници да се наследником не постаје у моменту доношења оставинског решења, које има само деклараторни карактер, већ се наследником постаје моментом смрти оставиоца, због чега је првостепени суд нашао да је неоснован приговор недостатка

легитимације странака у моменту закључења судског поравнања за закључење овог поравнања, јер како је то првостепени суд утврдио, неосновано тужилац истиче да учесници поравнања нису били власници на непокретностима које су предмет истог.

Примењујући одредбе чл.103 став 1 Закона о облигационим односима, првостепени суд је нашао да је поравнање чије се утврђење ништавости, односно поништај тражи, закључено у свему у складу са законом, те да на страни тужиоца, нити пак на страни туженог, како пре закључења поравнања, тако ни на дан самог закључења поравнања није било неспоразума, нити је пак било какве заблуде о предмету у вези са којим се поравнање закључује, јер је у потпуности поштован поступак закључења поравнања. Овакав закључак првостепени суд је засновао на чињеници да је управо тужилац у поступку Р1 36/19 покренуо поступак, односно поднео предлог за деобу у којем је навео све непокретности које предлаже да буду подељене између њега и туженог, где између осталог наводи и к.п.бр... у површини од 7.760 м², а не само део те парцеле који би био умањен за поменутих 0.30,00 ха.

Тужилац свој тужбени захтев заснива на тврдњи да предмет деобе није била површина парцеле к.п.бр... у површини од 0,30,00 ха, за које је неспорно међу парничним странкама да је отац тужиоца купио, а тужилац наследио након његове смрти, што му је тужени признао у оставинском поступку. Међутим, тужилац током поступка није доказао своју тврдњу да о овом делу парцеле к.п.бр... у површини од 0.30,00 ха није постигнут договор приликом сачињавања поравнања, јер је таква тврдња супротна изведеним доказима на којима је првостепени суд засновао свој чињенични закључак о томе да је управо и овај део парцеле био предмет поравнања на основу споразума странака, јер је тако наведено и у предлогу суду којег је у име тужиоца поднео његов пуномоћник, односно наведена је целокупна површина к.п... од 7760 м², а не само део те парцеле који би био умањен за поменутих 0.30,00 ха, што је противречно тврдњама тужиоца из тужбе. Тужилац и његов брат би, по становишту првостепеног суда у својству предлагача, требало у предлогу за деобу да наведу да предмет деобе није целокупна површина од предметне парцеле од 0.77,60 ха, већ само део те парцеле у површини од 0.47,60 ха, знајући да је њихов правни претходник био власник површине од 0.30,00 ха од наведене непокретности, а што се у конкретном случају није десило. Поред тога, према становишту првостепеног суда, на бази чињенице да су предлагачи истоветан предлог за судско поравнање поднели првобитно 26.05.2017. године, који је окончан повлачењем предлога зато што на рочиште од 14.03.2018. године није приступио пуномоћник предлагача који је био уредно позван, а потом је предлог поново поднет за закључење судског поравнања 12.02.2019. године потпуно идентичне садржине, који укључује читаву површину наведене парцеле, а који је поступак и окончан закључењем поравнања, јасан је закључак да је права воља странака у спору, приликом закључења поравнања, била управо одговарајућа целокупној садржини закљученог поравнања. Предмет поравнања била је, не само деоба у погледу сувласничких наследних удела, већ и у оквиру исте, узимањем у обзир и предметних 0.30,00 ха од предметне непокретности, то је био начин да се спроведе целокупно развргнуће сувласничке заједнице на свим непокретностима. Судско поравнање закључено је дана 18.10.2019. године, а предлогом за закључење поравнања, овде тужени је предложио да поравнањем њему у целости припадне к.п... површине 0,77,60 ха, која му је у целости и припала судским поравнањем. Првостепени суд је утврдио да је приликом закључења поравнања поступајући судија на рочишту исти

предлог доставила предлагачима, који предлог је и прочитан и са којим се предлагач сагласио у целости, дајући истоветну такву изјаву као и сам противник предлагача. У истом поравнању констатовано је и то да је у исто унета права воља странака, те да поравнању дају значај извршне судске одлуке. Осим тога, исти предлагачи су истом суду поднели истоветан предлог за деобу дана 26.05.2017. године који је повучен решењем Р1 40/17 од 14.03.2018. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, а из напред наведених разлога, применом одредбе чл.103 Закона о облигационим односима и чл.63 ЗОО, првостепени суд је одбио, како основни захтев за утврђење ништавости, тако и тужбени захтев који се односи на поништај уговора, јер се нису стекли законски услови за примену наведених одредби закона.

Како је, с друге стране, тужилац закључењем поравнања располагао и својим власничким уделом, у површини од 0.30,00 ха од к.п... чији је био власник до момента закључења поравнања, када је право својине и на том делу катастарске парцеле престало, то је првостепени суд нашао да тужилац не ужива правну заштиту ни у погледу захтева за утврђење права својине на том земљишту на основу одржаја. Ово и због тога што се захтев односи на утврђење права својине по основу одржаја и наслеђа на поменутој непокретности са сувласничким уделом од 3000/7760, а да је у доказном поступку било утврђено да је тужилац био власник реалног дела поменуте непокретности у површини од 30 ари, што је и неспорно, због чега он не може тражити ни утврђење права својине на сувласничком уделу са идеалним делом на целој непокретности, већ би било нужно предложити вештачење путем вештака геометра, ради идентификације поменуте површине од 30 ари у односу на целу непокретност ради утврђења мера и граница исте површине у односу на преостали део те непокретности што није учинио, због чега је и тај део захтева морао да буде одбијен, као неоснован, применом правила о терету доказивања, јер је терет доказивања мера и граница реалног дела земљишта био на тужиоцу, који то своје право није доказао, јер није предложио извођење нужног доказа који се односи на вештачење.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право из чл.103 став 1 Закона о облигационим односима и 63 истог закона, када је нашао да је неоснован тужбени захтев да суд утврди да је ништаво судско поравнање закључено пред Основним судом у Убу Р1 36/19 од 18.10.2019. године (као основни) и да нису испуњени услови за поништај истог поравнања (као евентуални захтев тужиоца). Имајући у виду утврђено чињенично стање по оцени Апелационог суда првостепени суд је на основу правилне примене материјалног права на правилно и потпуно утврђено чињенично стање донео закључак о неоснованости тужбених захтева.

Наиме, првостепени суд је исправно закључио да је спорно поравнање закључено између титулара стварног права који су били власни да истим располажу у моменту закључења истог.

Правилан је и закључак првостепеног суда о томе да се не ради ни о каквој заблуди у погледу предмета поравнања на шта указује управо садржина предлога за деобу и поравнање наведени у образложењу првостепене одлуке, која су оба предлога

били на располагању овде тужиоцу, који је имао прилике да их измени, да од њих одустане, а не постоје разлози којима би се могло објаснити присуство оправдане заблуде код овде тужиоца у погледу предмета поравнања.

Неосновано се наводима жалбе тужиоца напада и правилност закључка првостепеног суда у погледу одлуке о неиспуњености услова за стицање права својине одржајем код чињенице да је правилно првостепени суд закључио да је закљученим пуноважним поравнањем, који производи правно дејство тужилац пренео право својине на делу непокретности на коме тражи делом захтева да се утврди да је власник.

Нису основани жалбени наводи тужиоца којима се врши анализа исказа сведока и осталих изведених доказа и на свој начин интерпретира чињенично стање у погледу стварне воље уговорних странака, учесника закљученог поравнања. Првостепени суд је правилно применио одредбу члана 8. ЗПП-а, којом је прописано да суд по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка одлучује које ће чињенице узети као доказане. Овом одредбом установљено је начело слободне оцене доказа које подразумева одсуство законом утврђених правила о избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази и суду препуштено да изврши њихову савесну и брижљиву оцену и да према специфичностима конкретног случаја и резултатима конкретног истраживања, слободно и без формалних ограничења цени изведене доказе и формира своје уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама. Слободна оцена доказа подразумева и слободно одлучивање суда које ће доказе извести ради утврђивања битних чињеница (члан 228. у вези са чланом 313. и 319. став 1. ЗПП), при чему су обе стране исцрпеле све доказне предлоге у првостепеном поступку, па није прихватљив навод туженог истакнут у жалби о томе да је првостепени суд пропустио да изведе доказа прибављањем извештаја РГЗ-а о историји промена за конкретну кат. Парцелу, јер је правилан закључак суда да се ради о доказу који је предложен на околности које нису релевантне за извођење закључка о спорним околностима међу странкама, а ради оцене постављених захтева из тужбе. Због наведеног, овакав навод не може утицати на другачији закључак о правилности и потпуности утврђеног чињеничног стања након што су били изведени сви предложени и потребни докази.

Апелациони суд је ценио и остале наводе тужиоца, али их посебно не образлаже, применом овлашћења из чл.396 став 1 ЗПП-а, имајући у виду да нису од утицаја на доношење другачије одлуке у овој правној ствари.

Правилно је првостепени суд приликом одмеравања трошкова применио одредбе чл.153 и 154 ЗПП-а имајући у виду успех парничних странака у спору, вредност предмета спора, нужне и стварне трошкове, те је правилном применом Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката, важећим у време доношења судске одлуке и Таксене тарифе, важеће у време настанка таксене обавезе, туженом досудио трошкове парничног поступка у износу одређеном ставом трећим изреке побијане одлуке.

Имајући у виду све напред наведено, одлучено је као у ставу првом изреке на основу одредбе чл.390 и 401 тачка 2 ЗПП-а.

Како тужилац није успео у другостепеном поступку, на основу одредбе чл.153 у вези са чл.165 ЗПП-а, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Радмила Радић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић